

Torstai 12. helmikuuta 2015

P8_TA(2015)0038

Ashiassa kadonneiden henkilöiden joukkohaudat Ornithin kylässä Kyproksen miehitetystä osassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. helmikuuta 2015 Ashiassa kadonneiden henkilöiden joukkohaudoista Ornithin kylässä Kyproksen miehitetystä osassa (2015/2551(RSP))

(2016/C 310/08)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2007 antamansa päätöslauselman Kyproksella kateissa olevista henkilöistä ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon YK:n pääsihteerin asiaa koskevat raportit ⁽²⁾, YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat ⁽³⁾ sekä kansainväliset aloitteet Kyproksella kadonneiden henkilöiden kohtalon selvittämiseksi ⁽⁴⁾,
 - ottaa huomioon 10. toukokuuta 2001 ⁽⁵⁾ ja 10. tammikuuta 2008 ⁽⁶⁾ annetut Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot, jotka koskevat Kyproksella kadonneita henkilöitä, sekä asiassa Kypros vastaan Turkki 12. toukokuuta 2014 annetun Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen suuren jaoston tuomion,
 - ottaa huomioon 18. kesäkuuta 2008 antamansa päätöslauselman Kyproksella kateissa olevista henkilöistä ⁽⁷⁾,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0139/2008),
 - ottaa huomioon julkilausuman, jonka Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komitea antoi toimistaan 9. kesäkuuta 2011,
 - ottaa huomioon kateissa olevia henkilöitä koskevan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, sekä tapa- että sopimusoikeuden,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Turkista,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Turkin ilmavoimat pommittivat Ashian kylää 14. elokuuta 1974; ottaa huomioon, että 21. elokuuta 1974 Turkin armeija toteutti massiivisia pakkoevakuoiteja; ottaa huomioon, että kylän kaikkien asukkaiden lopullinen karkotus pantiin täytäntöön 28. elokuuta 1974;
- B. ottaa huomioon, että 106 Ashian kylän asukasta (11–84-vuotiaita) katosi vuonna 1974;
- C. ottaa huomioon, että Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komitea suoritti keväällä 2009 etsinnän Ornithin kylän alueella, joka sijaitsee neljä kilometriä Ashiasta länteen; ottaa huomioon, että esiin kaivettiin neljä hautapaikkaa, joista kaksi oli joukkohaudoiksi muunnettua kaivoa; ottaa huomioon, että DNA-testausten perusteella on vahvistettu, että jäännökset kuuluvat 71 henkilölle, jotka katosivat Ashiassa 21. elokuuta 1974, kuten edellä on todettu;
- D. ottaa huomioon, että todisteet viittaavat siihen, että joukkohaudat oli tyhjennetty aikaisemmin ja ruumiit siirretty tarkoituksellisesti tuntemattomiin paikkoihin;

⁽¹⁾ EUVL C 301 E, 13.12.2007, s. 243.

⁽²⁾ Erityisesti viimeisin kertomus YK:n Kyproksen operaatiosta (S/2008/353), IV luku.

⁽³⁾ Erityisesti 13. kesäkuuta 2008 annettu päätöslauselma 1818 (2008).

⁽⁴⁾ Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komitea: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁽⁵⁾ Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komitea: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁽⁶⁾ Varnava ja muut v. Turkki, nrot 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 ja 16073/90; muutoksenhakupyynnö vielä oikeuden käsiteltävänä.

⁽⁷⁾ EUVL C 286 E, 27.11.2009, s. 13.

Torstai 12. helmikuuta 2015

- E. ottaa huomioon, että kadonneiden henkilöiden perheenjäsenet olivat vuosikymmenten ajan tietämättömiä omaistensa kohtalosta, ja korostaa, että heidän tuskansa ja kärsimyksensä jatkuu yhä; painottaa tämän vuoksi, että on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimiin kateissa olevien henkilöiden komitean tutkimusten jouduttamiseksi;
- F. ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on todennut, että ihmisoikeussopimuksen 2 artiklaa (oikeus elämään) on rikottu jatkuvasti kyproksenkreikkalaisten kadonneiden henkilöiden ja heidän omaistensa tapauksessa, sillä Turkin viranomaiset eivät ole suorittaneet tehokasta tutkintaa näillä alueilla eivätkä selvittäneet niiden kyproksenturkkilaisten henkilöiden kohtaloa, jotka katosivat olosuhteissa, joissa heidän henkensä oli uhattuna, että myös 5 artiklaa (oikeus vapauteen ja turvallisuuteen) on rikottu jatkuvasti, sillä Turkki ei ole tutkinut tehokkaasti näitä seutuja eikä ole selvittänyt kateissa olevien kyproksenkreikkalaisten henkilöiden kohtaloa, vaikka perusteltujen väitteiden mukaan nämä olivat katoamishetkellään turkkilaisten vankeina, ja että 3 artiklaa (kidutuksen kieltäminen) on rikottu, sillä Turkin viranomaiset ovat kieltäytyneet itsepintaisesti vastaamasta omaisten aidon huolestuneisiin tiedusteluihin, mitä voidaan luonnehtia yksinomaan epäinhimilliseksi kohteluksi;
- G. toteaa, että tapauksia, joissa vain osia henkilön luustosta voidaan luovuttaa haudattaviksi, ei voida katsoa loppuun käsitellyiksi ennen kuin kaikkien kadonneiden henkilöiden tunnistettavissa olevat jäännökset on löydetty;
- H. ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on antanut tuomion, jonka mukaan Kyproksen pohjoisosaa miehittävä Turkki on vastuussa suorittaa tutkinta näillä alueilla ja selvittää kadonneiden henkilöiden kohtalot sekä helpottaa kateissa olevien henkilöiden komitean työtä;
- I. toteaa, että kadonneiden henkilöiden tapauksessa on kyse humanitaarisesta ongelmasta, sillä kadonneiden henkilöiden omaisilla on oikeus saada tietoonsa omaistensa kohtalo;
- J. ottaa huomioon, että kysymys kadonneista henkilöistä sai alkunsa Kyproksella vuonna 1964, kun muutamia henkilöitä katosi molempien yhteisöjen keskuudesta, ja myöhemmin se huipentui lähes 2000 henkilön katoamiseen Turkin vuonna 1974 suorittaman hyökkäyksen yhteydessä, jonka seurauksena saari on edelleen jakautunut;
- K. ottaa huomioon, että yhteensä 2 001 kyproslaista on ollut kateissa jo useiden vuosikymmenten ajan ja että näistä 1 508 on kyproksenkreikkalaisia ja 493 kyproksenturkkilaisia;
1. tuomitsee hautajäjännösten siirtämisen pois Ornithin kylästä ja muut samankaltaiset toimet, jotka osoittavat suurta kunnioituksen puutetta kadonneita henkilöitä kohtaan ja loukkaavat räikeästi näiden omaisten oikeuksia saada lopulta tietoonsa, missä olosuhteissa heidän omaistensa saivat surmansa; ilmaisee myötätuntonsa kadonneiden henkilöiden omaisille, jotka elävät jatkuvassa epätietoisuudessa;
 2. korostaa, että Kyproksella kadonneiden henkilöiden kohtalon selvittäminen on haastava ja vaikea prosessi, jonka jäännösten siirtäminen ja samankaltaiset teot saattavat keskeyttää ja jota ne saattavat hankaloittaa huomattavasti;
 3. korostaa, että aika on käymässä vähiin sillä katoamisista on kulunut jo 41 vuotta ja todistajat ja omaiset käyvät yhä vähälukuisemmiksi; painottaa siksi, että asia on omaisten kannalta kiireellinen; kehottaa selvittämään viipymättä ja yksityiskohtia myöten kadonneiden henkilöiden kohtalon;
 4. antaa tunnustusta kateissa olevien henkilöiden komitealle ja korostaa, että on tärkeää tehostaa sen toimintaa, sillä puolta kateissa olevista henkilöistä ei ole vielä paikannettu ja yli kaksi kolmesta on vielä tunnistamatta;
 5. korostaa, että kateissa olevien henkilöiden komitean työ edellyttää, että kaikki osapuolet tekevät yhteistyötä ja antavat täyden tukensa komitean toimille; pitää siksi myönteisinä EU:n myöntämiä määrärahoja ja kehottaa myöntämään niitä myös jatkossa;
 6. toteaa, että kateissa olevien henkilöiden komitea on kehottanut kiireellisesti kaikkia, joilla saattaa olla tietoja hautapaikoista, olemaan yhteydessä komitean tutkijoihin; kehottaa Turkkiä ja sen hallitusta lopettamaan välittömästi joukkohautojen jäännösten siirtämisen ja noudattamaan kansainvälistä oikeutta, kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen antamia tuomioita sekä helpottamaan vastaavasti kateissa olevien henkilöiden kolmiosaisen komitean työtä sallimalla sille täydet mahdollisuudet tutustua sotilasarkistoihin ja päästä sotilasalueille ruumiiden esiin kaivamista varten; kehottaa Turkkiä täyttämään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiosta johtuvan velvollisuutensa ja maksamaan korvauksia kadonneiden henkilöiden omaisille;

Torstai 12. helmikuuta 2015

7. kehottaa Turkkiä sallimaan ilman tahallista viivytystä pääsyn sotilasalueiksi määritellyille alueille, jos tiedetään, että kadonneita henkilöitä on haudattu niille; korostaa, että Turkin armeijan olisi annettava käyttöön ja jaettava vanhoja sotilaskarttoja ja sallia pääsy kaikkiin arkistoihinsa, sillä näin helpotettaisiin vielä paljastamatta olevien hautapaikkojen löytämistä;
 8. kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita ratifioimaan ensisijaisesti kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta ja kehottaa myös Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita antamaan tukensa tämän yleissopimuksen nojalla perustetun tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän YK:n komitean toiminnalle;
 9. kehottaa osapuolia ja kaikkia niitä, joilla on tai jotka voivat saada henkilökohtaisia tai arkistoihin tai taistelukenttätietoihin tai vankiloiden asiakirjoihin perustuvia tietoja tai todisteita, toimittamaan ne viipymättä kateissa olevien henkilöiden komitealle;
 10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle sekä Turkin hallitukselle ja parlamentille ja muistuttaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaisesta jokaisen valtion ehdottomasta velvollisuudesta noudattaa tuomioita tapauksissa, joissa se on ollut osapuolena.
-